

Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 30. maj 2007

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om det danske bidrag i Irak til den multinationale sikringsstyrke m.v.

[af udenrigsministeren (Per Stig Møller)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 10. maj 2007 og var til 1. behandling den 15. maj 2007. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Forsvarsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 3 spørgsmål til udenrigsministeren og forsvarsministeren til skriftlig besvarelse, som disse har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, S, DF, KF, RV og SF) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre kan støtte beslutningen om hjemtagning af den danske bataljon fra det sydlige Irak.

Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre har gentagne gange siden 2004 foreslået, at regeringen skulle udarbejde en exitstrategi – en plan for hjemtagelse af de danske styrker. Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre har samtidig fremlagt en plan for dansk bistand og indsats i forbindelse med genopbygningen af Irak. Regeringen har ikke været lydhør. S og RV blev konstant mødt med argumenter om, at Danmark skulle blive i Irak, til arbejdet var gjort færdigt, at Danmark ikke måtte lade irakerne i stikken, at S og RV gik terroristernes ærinde og at man ikke på forhånd kunne udmelde en dato osv., samtidig med, at vi var vidne til, at det ene land efter det andet reducerede sine styrker eller trak dem hjem – bortset fra Danmark.

Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre er selvfølgelig enige i beslutningen om hjemtagning af bataljonen, men vi undrer os naturligvis over, at der foregår etnisk/religiøse udrensninger m.v., set i lyset af regeringens hidtidige standpunkter og set i lyset af Forsvarets Efterretningstjenestes trusselvurdering, hvoraf det fremgår, at der er borgerkrig i Irak. Regeringen siger, at planerne er overholdt, at der er blevet sikrere og bedre, men virkeligheden er, at præsident Bushs plan var forfejlet fra starten, og at Danmark gik med på den.

Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre stemte i 2003 imod Danmarks deltagelse i Irakkrigen, fordi der ikke forelå et FN-mandat. De fleste vesteuropæiske lande, herunder Sverige, Norge

og Finland, ville heller ikke deltage. Efterfølgende viste det sig også, at flere af begrundelserne for Irakkrigen ikke var til stede. Der var ingen masseødelæggelsesvåben, der var intet atomprogram, der var ingen Al-Qaeda-forbindelse, og der var ingen plan for tiden efter krigen. Efterfølgende har FN's daværende generalsekretær Kofi Annan også betegnet krigen som ulovlig.

De danske soldater og andet udsendt personel har udført et stort arbejde, ofte under særdeles vanskelige forhold, og der forestår nu et stort genopbygningsarbejde i Irak, der også vil kræve dansk deltagelse. Vi har noteret, at der efter forslag fra Socialdemokraterne afsættes to gange 100 mio. kr. til støtte for de næsten 4 millioner flygtninge og internt fordrevne irakere.

Det er Socialdemokraternes og Det Radikale Venstres håb, at der med vedtagelse af dette beslutningsforslag er banet vej for genskabelse af bred enighed om Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre noterer sig, at der i forbindelse med behandlingen af beslutningsforslaget er opnået en forståelse med regeringen om, at de irakiske tolke skal hjælpes.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Enhedslisten kan ikke støtte forslaget, fordi Danmark stadigvæk vil være en del af præsident Bushs koalition med dette beslutningsforslag, fordi man stadigvæk vil have fire helikoptere i Irak, og der vil være 55 mand til at betjene disse fire helikoptere.

Enhedslisten støtter, at den danske bataljon i Irak trækkes hjem. Det er en sejr for fredsbevægelsen, det er en sejr for krigsmodstanderne, det er en sejr for det flertal i befolkningen, som har ønsket, at tropperne skal trækkes hjem. Men det er en sejr med en bismag, for regeringen fortsætter på lavere niveau den samme politik, som har ført til kaos og borgerkrig i Irak, og som har kostet formentlig hundredtusinder af menneskers liv.

Danmark gør fortsat en negativ forskel i Irak. Vi har været med til at ødelægge landet siden marts 2003. Vi har del i ansvaret for, at Irak i dag er kastet ud i borgerkrig med daglige selvmordsbombninger, likvideringer, voldtægter og social og økonomisk nedtur.

Hvis vi skal gøre en positiv forskel, så har Danmark en forpligtelse til at arbejde for, at alle udenlandske tropper trækkes ud og kampene erstattes med en fredsproces, samt en forpligtelse til at påtage sig et medansvar for genopbygningen af Irak.

Vi skal bidrage til økonomisk genopbygning, vi skal bidrage til en politisk forsoning på den måde, som irakerne ønsker det, og vi skal tage os af de irakiske flygtninge. Men regeringen tager ingen initiativer, som kan igangsætte en fredsproces i landet i stil med f.eks. Enhedslistens forslag til en freds- og forsoningsproces for Irak (beslutningsforslag nr. B 155).

Et *andet mindretal* i udvalget (Naser Khader (UFG)) vil redegøre for sin stilling til beslutningsforslaget ved 2. (sidste) behandling.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Gitte Lillelund Bech (V) Jens Hald Madsen (V) nfm. Kristian Pihl Lorentzen (V)
Karsten Nonbo (V) Marion Pedersen (V) Hans Kristian Skibby (DF) Peter Skaarup (DF)
Allan Niebuhr (KF) fmd. Tom Behnke (KF) Per Kaalund (S) Naser Khader (UFG)
Poul Andersen (S) Bjarne Laustsen (S) John Dyrby Paulsen (S) Morten Helveg Petersen (RV)
Holger K. Nielsen (SF) Frank Aaen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	51	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	4

Oversigt over bilag vedrørende B 162**Bilagsnr. Titel**

- 1 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
- 2 Situations- og trusselvurdering for Irak, fra forsvarsministeren
- 3 Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 162**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om udviklingen fra januar 2006 i landenes deltagelse i NATO's træningsmission i Irak, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 2 Spm. om udviklingen fra januar 2006 i landenes deltagelse i den multinationale sikringsstyrkes militære træningsenhed, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og forsvarsministerens svar herpå
- 3 Spm. om udviklingen fra januar 2006 i landenes deltagelse i den multinationale sikringsstyrke, til udenrigsministeren og forsvarsministeren, og udenrigsministerens svar herpå
- 4 Spm. tilbagetaget